

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА**

Факультет природничих наук

Кафедра біології та екології

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Стратегія сталого розвитку

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 4 від "31" жовтня 2024 р.

Розробник
Уляна СЕМАК
Д-р філософії, викладач

м. Івано-Франківськ – 2024

Зміст

1. Загальна інформація	3
2. Опис дисципліни	3
3. Структура курсу.....	5
4. Система оцінювання курсу	6
5. Оцінювання відповідно до графіку навчального процесу	6
6. Ресурсне забезпечення.....	6
7. Контактна інформація	8
8. Політика навчальної дисципліни.....	8

1. Загальна інформація

Назва дисципліни	Стратегія сталого розвитку
Освітня програма	Усі (загальноуніверситетська дисципліна)
Спеціалізація (за наявності)	–
Спеціальність	Усі (загальноуніверситетська дисципліна)
Галузь знань	Усі (загальноуніверситетська дисципліна)
Освітній рівень	Бакалавр
Статус дисципліни	Вибіркова
Курс / семестр	IV курс / VII семестр
Розподіл за видами занять та годинами навчання (якщо передбачені інші види, додати)	Лекції – 16 год. Практичні заняття – 14 год. Самостійна робота – 60 год.
Мова викладання	Українська
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pro

2. Опис дисципліни

Мета та цілі курсу

"Стратегія сталого розвитку" – вибіркова навчальна дисципліна, що спрямована на формування у студентів розуміння принципів, концепцій і підходів до забезпечення сталого розвитку суспільства, економіки та довкілля. Вона розкриває зв'язок між та екологічними та соціо-економічними компонентами розвитку, їх взаємний вплив і роль у формуванні стратегії довготривалого розвитку суспільства в умовах глобальних викликів.

Курс знайомить із ключовими міжнародними документами (зокрема, Порядком денним ООН до 2030 року та Цілями сталого розвитку), принципами екологічної, соціальної та корпоративної відповідальності, а також підходами до впровадження концепції сталого розвитку у різних секторах. Особлива увага приділяється оцінці екологічних ризиків, розвитку природоохоронних технологій та концепцій, інструментам стратегічного планування, формуванню політик сталого розвитку на місцевому, національному та глобальному рівнях.

Метою дисципліни є формування у студентів знань, навичок та ціннісних орієнтирів, необхідних для розробки, впровадження та оцінювання стратегій сталого розвитку на різних рівнях управління. Дисципліна орієнтована на розвиток системного мислення, аналітичних і управлінських навичок, що дозволяють студентам ефективно розробляти та реалізовувати стратегії сталого розвитку у своїй професійній діяльності.

Компетентності

ІК01 – Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в галузі біології при здійсненні професійної діяльності

або у процесі навчання, що передбачає застосування законів, теорій та методів біологічної науки і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

ЗК01 – Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК04 – Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК05 – Здатність спілкуватися державною мовою як усно так і письмово.

ЗК07 – Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК08 – Здатність до абстрактного мислення, аналізу і синтезу.

ЗК09 – Здатність діяти соціально відповідально і свідомо з метою збереження природного навколишнього середовища.

СК02 – Здатність демонструвати базові теоретичні знання в галузі біологічних наук та на межі предметних галузей.

СК05 – Здатність до критичного осмислення новітніх розробок у галузі біології і професійній діяльності.

СК06 – Усвідомлення необхідності збереження біорізноманіття та охорони навколишнього середовища, раціонального природокористування.

СК09 – Здатність аналізувати результати взаємодії біологічних систем різних рівнів організації, їхньої ролі у біосфері та можливості використання у різних галузях господарства, біотехнологіях, медицині та охороні навколишнього середовища.

СК11 – Здатність опрацьовувати джерела інформації і представляти власні результати досліджень англійською мовою.

Програмні результати навчання

ПР01 – Розуміти соціальні та економічні наслідки впровадження новітніх розробок у галузі біології у професійній діяльності.

ПР04 – Спілкуватися усно і письмово з професійних питань з використанням наукових термінів, прийнятих у фаховому середовищі, державною та іноземною мовами.

ПР05 – Демонструвати навички оцінювання непередбачуваних біологічних проблем і обдуманого вибору шляхів їх вирішення

ПР07 – Володіти прийомами самоосвіти і самовдосконалення. Уміти проектувати траєкторію професійного росту й особистого розвитку, застосовуючи набуті знання.

ПР08 – Знати та розуміти основні терміни, концепції, теорії і закони в галузі біологічних наук і на межі предметних галузей.

ПР18 – Уміти прогнозувати ефективність та наслідки реалізації природоохоронних заходів.

ПР22 – Поєднувати навички самостійної та командної роботи задля отримання результату з акцентом на добросовісність, професійну сумлінність та відповідальність за прийняття рішень.

ПР23 – Реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства.

3. Структура курсу

№	Тема	Результати навчання	Завдання
1.	Концепція сталого розвитку: еволюція, принципи та сучасні виклики	Виникнення ідеї сталого розвитку, основні принципи (економіка, соціум, довкілля), глобальні виклики XXI століття.	Есе на тему "Концепція сталого розвитку: виклики та можливості", тестові завдання
2.	Цілі сталого розвитку ООН до 2030 року: міжнародна стратегія та локальні реалізації	Огляд 17 Цілей сталого розвитку, приклади їх впровадження в різних країнах, адаптація до національних умов.	Дискусія, презентація, тестові завдання
3.	Економіка сталого розвитку: зелені технології та циркулярна економіка	Концепція зеленої економіки, економіка замкненого циклу, вплив інновацій на стале зростання.	Розбір кейсів, тестові завдання
4.	Екосистемний підхід у сталому розвитку: збереження та відновлення природних екосистем	Вплив людської діяльності на екосистеми, стратегія їх збереження, відновлення та сталого використання.	Презентація, дискусія, тестові завдання
5.	Біорізноманіття як основа сталого розвитку: виклики та стратегії збереження	Роль біорізноманіття у функціонуванні екосистем, загрози його втраті, міжнародні та національні програми захисту.	Проектна робота, тестові завдання
6.	Природні ресурси для сталого розвитку: відновлюваність і раціональне використання	Стале управління лісами, ґрунтами та водно-болотними угіддями, принципи раціонального природокористування.	Презентація, тестові завдання

7.	Стратегічне планування сталого розвитку: методи, інструменти, оцінка ризиків	Стратегічне планування сталого розвитку: методи, інструменти, оцінка ризиків	Дискусія, презентація, тестові завдання
8.	Інновації для сталого розвитку: роль науки, технологій і освіти	Використання сучасних технологій для сталого розвитку, значення освіти та просвіти у формуванні екологічної свідомості.	Інтерактивний освітній проєкт, тестові завдання

4. Система оцінювання курсу

Накопичування балів під час вивчення дисципліни	
Види навчальної роботи	Максимальна кількість балів
Лекція	–
Практичні заняття	40
Самостійна робота	10
Заліковий проєкт	50
Максимальна кількість балів	100

5. Оцінювання відповідно до графіку навчального процесу

Види навчальної роботи	Навчальні тижні																	Разом
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	
Лекції																		–
Практичні заняття	5		5		5		5			5		5		5		5		30
Самостійна робота									10									20
Заліковий проєкт																	50	50
Всього за тиждень	5		5		5		5		10	5		5		5		5	50	100

Примітка: не рекомендується на один тиждень планувати кілька форм контролю.

6. Ресурсне забезпечення

Матеріально-технічне забезпечення	Проектор, мультимедійні презентації, відеофільми, платформа для дистанційного навчання, підручники та довідники, методичні розробки та вказівки.
-----------------------------------	--

Література:

Рекомендована література:

1. Брюндтленд, Г. Х. (Ред.). Наше спільне майбутнє: Доповідь Міжнародної комісії ООН із довкілля та розвитку. – Київ: Наукова думка, 1989. – 432 с.
2. Meadows, D. H., Meadows, D. L., & Randers, J. The Limits to Growth. – New York: Universe Books, 1972. – 211 p.
3. United Nations. Transforming our world: The 2030 Agenda for Sustainable Development. – New York: United Nations, 2015. – 41 p.
4. Тесля, Ю. М. Стратегія сталого розвитку та екологічна безпека держави: монографія. – Київ: НАУ, 2020. – 256 с.
5. Thiele, L. P. Sustainability. – Cambridge: Polity Press, 2013. – 224 p.
6. Sachs, J. D. The Age of Sustainable Development. – New York: Columbia University Press, 2015. – 544 p.
7. Клименко, М. О. Сталий розвиток суспільства: екологічні аспекти. – Харків: ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2019. – 320 с.
8. Steffen, W., Crutzen, P. J., & McNeill, J. R. The Anthropocene: Are Humans Now Overwhelming the Great Forces of Nature? – *Ambio*, 36(8), 2007, 614–621.
9. Гомельська, Л. М., та Шевчук, С. О. Основи екологічної політики та сталого розвитку: навчальний посібник. – Львів: Львівський національний університет, 2018. – 224 с.
10. Карпінський, Б. А. Сталий розвиток регіонів: методи стратегічного планування. – Чернівці: Рута, 2017. – 192 с.

Міжнародні документи:

1. United Nations. Rio Declaration on Environment and Development. – Rio de Janeiro: United Nations, 1992. – 10 p.
2. United Nations. Agenda 21: Programme of Action for Sustainable Development. – Rio de Janeiro: United Nations, 1992. – 351 p.
3. United Nations. Kyoto Protocol to the United Nations Framework Convention on Climate Change. – Kyoto: United Nations, 1997. – 21 p.
4. United Nations. Paris Agreement. – Paris: United Nations, 2015. – 25 p.
5. United Nations. Transforming our World: The 2030 Agenda for Sustainable Development. – New York: United Nations, 2015. – 41 p.
6. United Nations. Declaration of the United Nations Conference on the Human Environment (Stockholm Declaration). – Stockholm: United Nations, 1972. – 7 p.
7. European Commission. The European Green Deal. – Brussels: European Commission, 2019. – 24 p.
8. United Nations. Montreal Protocol on Substances that Deplete the Ozone Layer. – Montreal: United Nations, 1987. – 15 p.

9. United Nations. Convention on Biological Diversity. – Rio de Janeiro: United Nations, 1992. – 30 p.
10. United Nations. United Nations Framework Convention on Climate Change (UNFCCC). – Rio de Janeiro: United Nations, 1992. – 33 p.

7. Контактна інформація

Кафедра	Кафедра біології та екології, вул. Галицька, 201Б, 5 поверх, https://kbe.pnu.edu.ua/ kbe@pnu.edu.ua
Викладач (і) Гостьові лектори	Уляна Семак, доктор філософії, викладач
Контактна інформація викладача	uliana.semak@pnu.edu.ua

8. Політика навчальної дисципліни

Академічна доброчесність	Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника прагне створити середовище, яке сприяє навчанню, науковій роботі, впровадженню інновацій, інтелектуальному розвитку студентів і працівників, підтримці особливої академічної культури взаємовідносин. У цій канві політика дисципліни спрямована на дотримання академічної доброчесності зі сторони викладача і студентів, які включають основні принципи: особистого прикладу; відповідальності; справедливості; сміливості; академічної свободи; взаємоповаги; прозорості; взаємної довіри; партнерства та взаємодопомоги; компетентності й професіоналізму; безпеки та добробуту; законності. Дотримання правил поведінки студентів і викладачів, передбачених Кодексом честі Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника (протокол №11, від 29 листопада 2017 року).
Пропуски занять (відпрацювання)	Студенти зобов'язані відвідувати заняття, незалежно у якій формі вони проводяться (авдиторно, дистанційно,

	індивідуальний графік навчання). Систематичні пропуски занять, без поважних на те причин, є підставою для недопущення окремих студентів до складання семестрового контролю. Відпрацювання пропусків без поважних причин дозволяється лише за заявою на ім'я декана і набуття чинності відповідного розпорядження. Пропуски занять за поважних причин, підтверджених документально, відпрацьовуються без попередніх узгоджень.
Виконання завдання пізніше встановленого терміну	Завдання, які студент виконав пізніше зазначених кінцевих термінів не приймаються і повинні бути відпрацьовані індивідуально. Винятком із цього правила є наявність поважної причини з її документальним підтвердженням.
Невідповідна поведінка під час заняття	Студенти, чия поведінка впродовж одного чи кількох занять не відповідає загальним нормам, встановленим Кодексом честі Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника, можуть бути тимчасово відсторонені від заняття з подальшим індивідуальним відпрацюванням у позаурочний час.
Додаткові бали	-
Неформальна освіта	-

Викладач:

Уляна Семак,
доктор філософії,
викладач

